DANISH / DANOIS / DANÉS A1

Higher Level / Niveau Supérieur (Option Forte) / Nivel Superior

Thursday 13 May 1999 (afternoon) / Jeudi 13 mai 1999 (après-midi) / Jueves 13 de mayo de 1999 (tarde)

Paper / Épreuve / Prueba 1

4h

INSTRUCTIONS TO CANDIDATES

Do NOT open this examination paper until instructed to do so.

This paper consists of two sections, Section A and Section B.

Answer BOTH Section A AND Section B.

Section A:

Write a commentary on ONE passage.

Section B:

Answer ONE essay question. Refer mainly to works studied in Part 3 (Groups of

Works); references to other works are permissible but must not form the main body

of your answer.

INSTRUCTIONS DESTINÉES AUX CANDIDATS

NE PAS OUVRIR cette épreuve avant d'y être autorisé.

Cette épreuve comporte deux sections, la Section A et la Section B.

Répondre ET à la Section A ET à la Section B.

Section A:

Écrire un commentaire sur UN passage.

Section B:

Traiter UN sujet de composition. Se référer principalement aux œuvres étudiées dans

la troisième partie (Groupes d'œuvres); les références à d'autres œuvres sont

permises mais ne doivent pas constituer l'essentiel de la réponse.

INSTRUCCIONES PARA LOS CANDIDATOS

NO ABRA esta prueba hasta que se lo autoricen.

En esta prueba hay dos secciones: la Sección A y la Sección B.

Conteste las dos secciones, A y B.

Sección A:

Escriba un comentario sobre UNO de los fragmentos.

Sección B:

Elija UN tema de redacción. Su respuesta debe centrarse principalmente en las obras

estudiadas para la Parte 3 (Grupos de obras); se permiten referencias a otras obras

siempre que no formen la parte principal de la respuesta.

SEKTION A

Skriv en kommentar til én af de følgende to tekster:

1. (a)

Helligt helligt

Vor guddom er kærligheden

– nu og altid, båret imellem os.
Ritualet er kroppenes leg under nattens bløde tæppe eller stilheden, simpelt hen,

mellem øjnene over bordet
når du tegner og jeg skriver

– eller i enighed over en flaske vin
på tilbud i supermarkedet.

Begge er vi hedninge med dages mellemrum 10 jeg bliver en krævende engel og du lader din indre djævel bryde ud.

Vor guddom er kærligheden ... Helligt, helligt når vi bader sammen og skiftes til at holde den varme bruser, 15 når vi deler en smøg og kun med ordfrie tegn skiftes til at ryge. Helligt, helligt når vi venter på bussen og går en tur i det underjordiske 20 om natten i tre graders varme, og når vi sover tæt kun dækket af mørket og hinandens varme kroppe. Helligt, helligt når vi kører i bus og du sidder med hovedet på min skulder 25 og tæt ved søvnen snakker om i morgen, og når jeg vågner og ligger en time bare seende på dig og dit ansigt så let som en vinge.

Helligt, helligt når vi om eftermiddagen
30 går ned på "vores" café for at spise "morgenmad",
helligt når du ringer
og lyden er ren som en klokke
og din stemme så levende en fugl.

Helligt, helligt når du lukker øjnene

og slår dit hoved fyldt med lys
tilbage i ryk så natten må splintre,
mens jeg er over og i dig
og trækker dig i håret
hårdt som du elsker det, helligt og blidt.

Og vor bøn er de ord vi siger til hinanden
i de øjeblikke hvor vi glemmer
at være moderne i denne verden.
Vor bøn er de øjne vi holder fast
for at slippe løs i verden med kærtegn.

Fra Michael Strunge Popsange 1983

1. (b)

1'ste dag

Det er kommet meget overraskende at vi skal ruste op og drage afsted allerede i morgen. Ingen havde ventet at det skulle ske så pludseligt – de fleste af os havde næppe ventet at det nogensinde skulle ske. Vi var faldet til ro i vores uro, indbildte os måske at angsten hørte livet selv og vores eget indre til. I morges standsede alt arbejde i byen. De første rygter sprang som små forskrækkede dyr fra kvarter til kvarter. Efter dem fulgte en oppustet mand med energisk stemme og ben, som travede gennem gaderne, mens han uddelte rivende trommestikfanfarer fra trommen, der hang ved hans mave. Stemmen kendte ikke til nåde, men messede uden ophold højt oppe i diskanten. Byens general befaler — Byens våbenføre mænd — I morgen klokken ni på torvet —

Har vi nogensinde dyrket en gud i vores gudløse by, må det være angsten. Men af frygt for dens ansigt har vi aldrig spurgt efter dens årsag – sjældent omtalt den med navn, kun blevet stadig mere fyldt af dens væsen. Alle frygtelige budskaber fra en fjern og plaget verden har øget dens vækst, meddelelse om revolutioner, om overgreb, om tortur, om antallet af døde. Mægtige byer, der har syntes så fjerne som de store planeter, har erhvervet en magt over os gennem trusler og fordækte smil. Vi har ikke nået at sætte tingene på plads, det ene budskab har råbt i munden på det andet og ikke fået tid til at trænge gennem angsten og usikkerheden for at nå ind til vores tanker.

Men det sidste budskab – om fjendens krigserklæring – rammer os selv. Og pludselig kan vi indrømme den gamle angst over for hinanden. Vi har nået dens mål. Måske kunne man tro at budskabet i dag har pisket angsten op i vores by. Et øjeblik gled panikken som et vindstød ind over os, men angsten selv har ligesom skiftet form, er forvandlet til en art beslutsomt mod. Vi står ikke over for noget valg, andet end dette: At lide under fjendens krigserklæring eller acceptere den som nødvendighed. Vi vælger da at forblive rolige – de fleste af os.

I eftermiddag samlede jeg min mundering. Gertrud reparerede uniformen. Hun sad ganske stille, skønt hun ikke kunne standse sin gråd. Hun har bevaret en mærkelig selvforglemmelse i sine følelser.

Jeg gennemgik depotet af medicinalvarer, forbindingssager, kirurgiske instrumenter.

30 Den lille vogn er pakket og kan køres bort straks i morgen.

Min nabo, som har hjulpet mig at bygge forskelligt i huset, kom herind i eftermiddag. Han forekom meget ophidset, spurgte mig til råds om ting, han uden tvivl har kunnet sige sig selv. Forvirringen sprællede som en fisk i ham. Jeg har ondt af den skrækslagne mand, men det er ikke den gamle angst, der herser med ham. Den er et overstået stadium. Jeg tænker det er usikkerhed over for afskeden med hans kone og børn i morgen.

Der er en hektisk aktivitet og energi over byen. Mere end sorg har krigserklæringen bragt forløsning. Det er en hæslig tanke, denne – at krigen er modnet – ikke til os, men i os.

Fra Sven Holm Den store fjende (Af en feltlæges dagbog) 1961

35

SEKTION B

Skriv en stil om ét af følgende emner. Du skal basere din besvarelse på mindst to af de værker i Del 3, som du har studeret. Henvisninger til andre værker er tilladt, men de må i så fald ikke udgøre hovedparten af din besvarelse.

Fortælleteknik

2. Enten

(a) Hvordan kan den valgte fortælleteknik siges at underbygge temaet i de læste værker?

Eller

(b) Hvilken betydning kan tid og sted siges at have i de værker, du har læst?

Barndoms- og ungdomsbeskrivelser

3. Enten

(a) I hvilket omfang er overgangen fra barn til voksen problematisk skildret i de værker, du har læst?

Eller

(b) Diskuter hvilke menneskelige værdier der mistes/vindes ved overgangen fra barn til voksen i de værker, du har læst.

Mænd og kvinder

4. Enten

(a) Diskuter i hvor høj grad kvinder skildres som følsomme og mænd som fornuftsprægede i de læste værker.

Eller

(b) Diskuter hvilken magt kvinderne besidder i de værker, du har læst.

Religion

5. Enten

(a) Diskuter behandlingen af temaet frelse i de læste værker.

Eller

(b) Diskuter i hvor høj grad troen kompenserer for mangler i det jordiske liv hos personerne i de læste værker.

Individet og samfundet

6. Enten

(a) Diskuter det samfundssyn, der præger de værker, du har læst.

Eller

(b) Diskuter ud fra de værker, du har læst, om det er muligt for det enkelte individ at forandre samfundet.

Litteratur og fortid

7. Enten

(a) I hvilken grad bruges fortiden til at karakterisere samtiden i de læste værker?

Eller

(b) Diskuter ud fra de værker, du har læst, om fortiden bliver brugt til at fremhæve nogle værdier, som siden er gået tabt.